

љен у обрнутој перспективи, јер је његов предњи део мањих димензија него задњи део.

Оба цара су обучена у хитон (тунику), који допире до чланака ногу и са предње стране украшен је двома пространим вертикалним златним тракама (т. з. *clavi*). Преко тунике носе дивитисион исте боје, које и хитон, са широким рукавима који допиру нешто ниже од лаката. Дивитисион се спушта до испод колена и има простран отвор око грла. Најраскошнији је лорос од златне чохе. Он показује орнаменте у облику ромбова са кругом унутра, а у кругу је уписана четворолисна крстообразна розета. Круне, које цареви носе на глави, карактеристичне су за 10 и 11 век: то је царска *stemma*, златан кружни венац са емаљима. *Prependulia* висе са обе стране. Ципеле су им од мекане позлаћене коже са пурпурним бордурама.

Константин је наглашен у натпису као светитељ. Његов лик је идеализован. Представљен је без браде, док се иначе у 10 веку и доцније увек представља са брадом.

Цареви подносе Богородици своје дарове: град и цркву, молећи за заштиту својих задужбина. Богородица насликана изнад врата замишљена је као чуварка храма. То је *Portaitissa*, позната и у другим црквама и манастирима. У једној хагиографској легенди из 10 века описује се слика Богородице изнад једних врата града, која има моћ да одагна непријатеља од града. И представа овога мозаика могла је бити подстакнута успоменом на триумфално уношење иконе Богородичине, које је са великом помпом био приредио Цимискес после победе над Свјатославом 971 год. Зна се, да је од 986 до 994 год. црква св. Софије била затворена. То је време било врло подесно за рад на мозаику у јужном вестибилу цркве св. Софије.

Овај мозаик, као и онај сто година ранији мозаик у нартексу, представља мајсторско дело класичне ренесансе сликарства у Цариграду, која је почела у другој половини 9. века после дуге дискусије о иконама.

Влад. Р. Пећковић

Ivo Uzorinac, *Paulus de Ragusio (Pavao Dubrovčanin) medaljer XV vijeka*. — Posebni otisak iz „Numismatika“, Vjesnika numismatičkog društva u Zagrebu. II-IV, 1934-36, 20 i I tabla.

U ovom časopisu, koji je nedavno pokrenuo i koji redigira Benko Horvat, objelodanio je Ivo Uzorinac prikaz rada našega medaljera iz vremena renesanse, poznata u nauci kao Paulo da Ragusa. Prikaz je dan, uglavnom, prema literaturi a iscrpan je i stvaran. Na jednoj su tabli lijepe reprodukcije dviju davno poznatih i od majstora signiranih medalja urbinskog contea Federigo de Montefeltro i napuljskog kralja Alfonsa Aragon-skoga te još dviju medalja koje je Sir George Hill nedavno pripisao našem majstoru. Malo znamo o njemu. God. 1447 on pomaže Donatella pri radu oko čuvenog brončanog oltara sv. Antuna u crkvi „del Santo“ u Padovi. Po tome mora da je boravio u Urbinu pa u Napulju, gdje je u to vrijeme